

Wprawka Übung

Apprenticeship

SZCZECIN-NIEBUSZEWO
STETTIN-ZABELSDORF

22 IX 2020

Übung Apprenticeship

W nocy z 12 na 13 lutego 1940 roku aresztowano do deportacji 1120 Żydów pomorskich, w tym 846 osób ze Szczecina. 16 lutego docierają do tymczasowego obozu w Lublinie, skąd przesiedlani są do miast: Piaski, Bełżyce i Głusk. Tam trafiają do mieszkań żydowskich rodzin, a później do utworzonych gett. Była to w państwie rządzone przez nazistów pierwsza zorganizowana deportacja z obszaru tzw. Starej Rzeszy, w której Żydów, obywateli państwa niemieckiego, wywieziono poza jej obszar, na tereny podbite. Stanowiła swoiste ćwiczenie, w celu osiągnięcia biegłości w przeprowadzaniu następnych deportacji odbywających się w kolejnych latach niemal w całej Europie.

WPRAWKA – instalacja

Własnoręcznie przepiszujemy treść listów już raz napisanych. Na ulicach Niebuszewa, pod odzyskanymi adresami szczecińskich Żydów, markujemy miejsca policzalnych nieobecności. „Sarah” i „Israel” posiadali imiona własne, swoje domy i jeden los.

Szostak/Fibich

In der Nacht vom 12. auf den 13. Februar 1940 werden 1.120 pommersche Juden zwecks Deportation festgenommen, darunter 846 Menschen aus Stettin. Am 16. Februar erreichen sie ein provisorisches Lager in Lublin, von wo aus sie in die Städte Piaski, Belzyce und Glusk umgesiedelt werden. Dort werden sie in die Wohnungen jüdischer Familien einquartiert und danach in die geschaffenen Ghettos gebracht. Dies war die erste organisierte Deportation aus dem Gebiet des sogenannten Altreichs, in der Juden, deutsche Staatsbürger, in die eroberten polnischen Gebiete abgeschoben wurden. Dies diente als eine Art „Übung“, um in den folgenden Jahren den reibungslosen Ablauf weiterer Deportationen in beinahe ganz Europa zu erreichen.

ÜBUNG – Installation

Wir schreiben den Inhalt der einst schon geschriebenen Briefe erneut. In den Straßen von Zabelsdorf, an den wieder ans Licht gebrachten Adressen Stettiner Juden, markieren wir Orte identifizierter Abwesender. „Sarah“ und „Israel“ hatten ihre eigenen Vornamen, eigene Häuser und Teilten ein Schicksal.

Szostak/Fibich

On the night of February 12-13th, 1940, 1,120 Pomeranian Jews, including 846 persons from Stettin, were arrested for deportation. On February 16th they reached the temporary camp in Lublin, from where they were resettled to Piaski, Belzyce and Glusk. There they were transferred to local Jewish families' homes, and later to the newly established ghettos. It was the first Nazi organized deportation from the area of the so-called Old Reich, where Jews – the citizens of the German state – were deported outside its territory, to the conquered areas. It was a kind of “exercise” in order to achieve proficiency in carrying out subsequent deportations, which took place almost all over Europe in the following years.

APPRENTICESHIP – installation

We rewrite by hand the content of letters once written. On the streets of Niebuszewo, at the recovered addresses of Stettin Jews, we mark the places of countable absences. “Sarah” and “Israel” had their own names, their own homes and one fate.

Szostak/Fibich

I
Wilhelm Leske
Dorotheenstr. 4
Świętej Barbary 4

II
Max Lachmann
Elysiumstr. 12b
Juliana Ursyna Niemcewicza 12b

III
Flora Friedländer
Stoewerstr. 14
Księdza Biskupa
Adama Naruszewicza 14

IV
Betty Mannheim
Heinrichstr. 21
Ofiar Oświęcimia 21

Podziękowania / Dank / Thanks:

Eryk Krasucki, Róża Król, Agnieszka Wysocka, Dorota Makrutzki,
Gunter Dehnert, Zbigniew Plesner, Witold Dąbrowski

W realizacji projektu wykorzystano materiały pochodzące z zasobów Archiwum Państwowego w Szczecinie. / Bei der Projektumsetzung wurden Materialien aus den Beständen des Staatsarchivs Stettin verwendet. / The project was carried out using materials from The State Archive in Szczecin.

Autorki / Autoren / Authors: Natalia Szostak, Weronika Fibich

Projekt graficzny / Grafikdesign / Graphic Design: Kaja Depta-Klesta

Organizator / Veranstalter / Organizer:

SPOIWA
KULTURY

Partner / Partner / Partner:

ARCHIWA
PAŃSTWOWE
ARCHIWUM PAŃSTWOWE W SZCZECINIE

TRAF0
WWW.TRAFO.ART

www.wprawa.pl